damoukidebeli eqspertis daskvna

saqarTvelos kanonis proeqtebze
“saxelmwifo pensiebis Sesaxeb”,
“saxelmwifo kompensaciebisa da saxelmwifo akademiuri stipendiebis Sesaxeb”
da maTi Tanamdevi kanonproeqtebi

Sorena janxoTeli

saqarTvelos mTavrobis mier sakanonmdeblo iniciativis wesiT warmodgenil iqna saqarTvelos kanonis proeqtebi “saxelmwifo pensiebis Sesaxeb”, “saxelmwifo kompensaciebisa da saxelmwifo akademiuri stipendiebis Sesaxeb” da maTi Tanamdevi kanonproeqtebi.

aRniSnul kanonproeqtebTan dakavSirebiT warmogidgenT Sesabamis SeniSvnebsa da winadadebebs, romelTa gaTvaliswinebac, migvaCnia, rom xels Seuwyobs adamianis umniSvnelovanesi social-ekonomikuri uflebis - pensiis da sxva Sesabamisi kompensaciis miRebis uzrunvelyofas.

saqarTvelos kanonis proeqti
“saxelmwifo pensiebis Sesaxeb”

1. warmodgenili kanonproeqtis me-4 muxlis “g” qvepunqtiT gaTvaliswinebuli “ekonomikuri saqmianoba” saWiroebs dakonkretebas imis gaTvaliswinebiT, rom kontraqtis (xelSekrulebis) safuZvelze piri SeiZleba eweodes saqmianobas saxelmwifo samsaxurSi (damxmare mosamsaxure), romelic bunebrivia saxelmwifo da adgilobriv organoebSi saqmianobiT ekonomikur saqmianobas ar axorcielebs. Tu miTiTebul pirTa saqmianoba kontraqtis safuZvelze ekonomikur saqmianobad iqneba miCneuli, migvaCnia, rom sadavo xdeba maTi sapensio uzrunvelyofa warmodgenili kanonproeqtiT dadgenili wesiT. ekonomikuri saqmianoba warmodgenili kanonis proeqtiT warmoadgens pensiis miRebis Sewyvetis safuZvels.

2. me-4 muxlis “d” qvepunqtiT gaTvaliswinebuli “marCenaldakargulis” cneba aseve saWiroebs dakonkretebas. marCenaldakargulad, 16 wlis asaks miuRwevели Svilis (naSvilebis) garda, aseve unda iyos miCneuli gardacvlilis Sromisuunaro meuRle, mSobeli, Sromisuunaro Svili 16 wlis asakis miRwevis Semdeg, aseve mis kmayofaze myofi da masTan mudmivad mcxovrebi piri, Tu maT ar SeuZliaT Sesabamisi sarCo miiRon sxva pirebisagan.

3. me-5 muxlis saTauridan amoRebul unda iqnes sityva “ZiriTadi”, radgan am muxlSi miTiTebuli safuZvlebi warmoadgenen pensiis daniSvnis ara “ZiriTad” safuZvlebs, aramed amomwurav da konkretul safuZvlebs. Sesabamisad, mxolod am muxlSi miTiTebuli erT-erTi safuZvlis arsebobisas xorcieldeba pensiis daniSvna da ara “ZiriTadad” miTiTebuli safuZvlebiT;

4. me-7 muxli unda Camoyalibdes Semdegi redaqciiT: “pensiis odenoba Seadgens TveSi 28 lars, Tu am kanoniT sxva ram ar aris dadgenili”, ramdenadac amave kanonis me-8, me-9 muxlebiT, aseve gardamavali debulebebiT, dadgenilia pensiis gansxvavebuli odenoba konkretul subieqtebTan mimarTebaSi;

5. me-8 muxlis pirvel punqtSi dakonkretebul unda iqnes, romeli kategoriis (mkveTrad gamoxatuli, mniSvnelovnad gamoxatuli) SezRuduli SesaZleblobis statusis mqone bavSvs eniSneba pensia 35 laris odenobiT. amave punqtSi unda dakonkretdes, vin moiazreba "sxva pirSi". dausabuTebelia, Tu Sesabamisi pirebi saWiroeben, magaliTad, mSoblebis mudmiv daxmarebas, ratom ar unda miiRon maT Sesabamisi pensia. aRniSnulidan gamomdinare, mizanSewonilia saerTod iqnes amoRebuli sityvebi "sxva piris" an moxdes misi dakonkreteba. amave muxlis me-2 punqtSi dakonkretebas saWiroebs, mniSvnelovnad gamoxatuli SezRuduli SesaZleblobis statusis mqone pirisaTvis dadgenili pensiis odenoba eniSnebaT Tu ara amave kategoriis bavSvebs;

6. me-14 muxlis me-3 punqtSi dakonkretebas saWiroebs, Tu piris gardacvlilad aRiareba moxdeba sasamarTlos mier, romeli periodidan moxdeba pensiis daniSvna - sasamarTlos gadawyvetilebis ZalaSi Sesvlidan Tu gardacvlilad aRiarebis TariRidan. analogiurad, saWiroa dakonkretebuli iqnes rodidan dainiSneba pensia SesaZleblobis SezRudvis faqtis dadgomis Tu aRniSnulis dadgenis momentidan;

7. me-16 muxlis me-2 punqti saWiroebs Sesabamis cvlilebebs, kerZod, migvaCnia, rom gamonaklisi unda iqnes dadgenili im SemTxvevebisaTvis, roca pirs ar SeuCerdeba pensiis miReba. Tu iqneba sapatio da obieqturi mizezebi (magaliTad, 3 Tveze meti xniT ucxoeTSi samkurnalod wasvla), Sesabamis pirs ufro meti xniTac unda Seenaxos Sesabamisi pensia;

8. me-17 muxlis pirveli nawilis "g" qvepunqti da Sesabamisad, me-18 muxlis me-2 nawilis "d" qvepunqtebi saWiroeben cvlilebebs imis gaTvaliswinebiT, rom Tu piris mimarT gamotanili iqna gamamarTlebeli ganaCeni, mas ara marto unda gauxldes pensiis miRebis ufleba, aramed winaswari patimrobis periodisTvisac unda aunazRaurdes miuRebeli pensia;

9. me-18 muxlis pirveli punqtis "m" qvepunqtidan gamomdinare, warmodgenil proeqtSi saWiroebs dakonkretebas, ra SemTxvevebSi xdeba piris yofna srul saxelmwifo kmayofaze;

10. me-20 muxlSi dakonkretebas saWiroebs, ra SemTxvevebSia SesaZlebeli piris pensiidan moxdes dakaveba Sesabamisi saagentos an sasamarTlos gadawyvetilebiT. aRniSnuli, Tu gaviTvaliswinebT, rom Sesabamisi pensia saSemosavlo gadasaxadiTac ki ar ibegreba, saerTod miuRebelia. am SemTxvevaSi (Tu dakaveba moxdeba), miT ufro SeuZlebeli gaxdeba miRweuli iqnes rogorc saerTaSoriso konvenciebiT aRiarebuli saxelmwifos valdebuleba da Sesabamisi piris pensiis miRebis ufleba, ise TviT am kanonproeqtis preambulaSi gacxadebuli debuleba, rom misi (kanonis) mizania Sesabamis piriTa minimaluri saarsebo saSualebiT uzrunvelyofa.

saqarTvelos kanonis proeqti
"saxelmwifo kompensaciisa da saxelmwifo akademiuri stipendiis Sesaxeb"

1. kanonis pirveli muxlis pirveli punqtidan gamomdinare, saWiroa dakonkretebuli iqnes, romeli samsaxuri miekuTvneba "gansakuTrebul samsaxurs", romlis gavlis SemTxvevaSic pirs eniSneba saxelmwifo kompensacia;

2. me-4 muxlis "g" qvepunqtiT gaTvaliswinebuli "ekonomikuri saqmianobis" cneba saWiroebs dakonkretebas, kanoniT regulirebuli urTierTobebis specifikis gaTvaliswinebiT. magaliTad, Tu piri saqmianobs saganmanaTleblo-saaRmzrdelo

dawesebu l ebaSi da a.S, rac aseve regu l irdeba “ l icenizebisa da nebar Tvebis Sesaxeb” kanoniT, ratom ar SeiZ l eba misi samsaxuri miCneu l i iqnes “saxe l mwi f os winaSe gansakuT rebu l samsaxu rad”, rac Tavis mxriv maT u f l ebas miscems miiRon saxe l mwi f o kompensacia da saxe l mwi f o akademiuri s t ipendia;

3. me-4 mux l is “m” qvepunqti saWi r oebs Sesabamis cv l i l ebas imis gaTva l iswinebiT, rom dausabuTebe l i da miuRebe l ia Sromisuunarod avtomaturad iqnes miCneu l i yve l a 65 da meti w l is asakis pi r i;

4. me-6 mux l is me-6 punqtSi dakonkretebas saWi r oebs mSob l ebze (mSvi l eb l ebze), Svi l ebze (naSvi l ebze), am kanoniT gaTva l iswinebu l i rome l i u f l ebebi vrce l deba. Tu igu l isxmeba, maT mier kompensaciis/saxe l mwi f o akademiuri s t ipendiis miRebis u f l eba, auci l ebe l ia dakonkretebu l i iqnes rome l i safuZv l ebis arsebobisas iReben isini Sesabamis kompensacias/akademiur s t ipendias (Sromisuunaroba, arasru l w l ovaneba, marCena l is dakargva da a.S.). aseve, aris aRniSnu l i yove l Tviuri Tu erT jeradi da a.S;

5. me-7 mux l i saWi r oebs Sesabamisi cv l i l ebebs. kerZod, auci l ebe l ia aseve gansazRvru l i iyos kompensaciis/akademiuri s t ipendiis miRebis minima l uri zRvari;

6. me-3 TavSi dakonkretebas saWi r oebs Sesabamisi pi rebi namsaxurobis vadis gamo iReben mxo l od kompensacias Tu aRniSnu l i safuZv l is arsebobisas, maT aseve aqvT kompensaciis miRebis u f l eba (cxadia, arCeviT). amave proeqtis me-5 mux l is Tanaxmad (pi rve l i punqtis “a” qvepunqti), kanoniT dadgeni l i namsxurobis vadis amowurva warmoadgens rogorc kompensaciis, ise saxe l mwi f o akademiuri s t ipendiis daniSvnis safuZve l s (arCeviT);

7. me-8 da me-9 mux l ebSi dakonkretebas saWi r oebs, Sesabamis pi rebs auci l eb l ad miTiTebu l i odenobis kompensacia unda daeniSnoT (maga l iTad, Sesabamisi safuZv l is arsebobisas, Tanamdebobrivi sargos 0,7%-is namrav l i Sesabamis organoSi muSaobis staJze da a.S.), Tu SesaZ l ebe l ia moxdes u f ro meti odenobis kompensaciis daniSvna-proeqtis me-7 mux l is gaTva l iswinebiT, rome l ic mxo l od kompensaciis maqsima l ur odenobas gansazRvravs;

aseve, yuradReba unda mieqces, rom im SemTxvevaSi, Tu namsaxurobis vadis gasv l is gamo pi rebi sargeb l oben arCeviT kompensaciis an saxe l mwi f o akademiuri s t ipendiis daniSvnis u f l ebiT, rogor da vis mier, ra wesiT ganisazRvreba Sesabamisi s t ipendiis odenoba;

8. me-10-22-e mux l ebSi aseve dakonkretebas saWi r oebs, Sesabamisi safuZv l ebis arsebobisas konkretu l i pi rebi sargeb l oben Tu ara rogorc kompensaciis, ise s t ipendiis (arCeviT) miRebis u f l ebiT. Tu es asea, yve l a konkretu l SemTxvevaSi zustad ganisazRvros, rogor ganisazRvreba rogorc kompensaciis, ise s t ipendiis odenoba. mocemu l i odenobebi aris zusti odenoba, Tu SesaZ l ebe l ia misi gazrda maqsima l uri odenobis farg l ebSi - vis mier da ra wesiT;

9. 27-e mux l is me-3 punqtSi dakonkretebas saWi r oebs, Tu pi r is gardacv l i l ad aRiareba moxdeba sasamar T l os mier, rome l i periodidan moxdeba kompensaciis/saxe l mwi f o akademiuri s t ipendiis daniSvna, sasamar T l os gadawyveti l ebis Za l aSi Sesv l idan Tu gardacv l i l ad aRiarebis TariRidan;

10. 28-e mux l is Sinaarsidan gamomdinare, Sesabamisi normatiu l i aqtis (mTavrobis dadgeni l eba, rome l ic gansazRvravs, saxe l mwi f o kompensaciis miRebisas Tanamdebobrivi sargos indeqsacias) miRebis vadis Taobaze “normatiu l i aqtebis Sesxeb” saqar Tve l os kanoniT moTxovnaTa gaTva l iswinebiT, auci l ebe l ia saTanado miTiTeba moxdes warmodgeni l i proeqtis gardamava l debu l ebaSi.

“policiis Sesaxeb”, agreTve “prokuraturis Sesaxeb” saqarTvelos kanonebSi cvlilebebisa da damatebebis Setanis Sesaxeb” saqarTvelos kanonis proeqtebis Taobaze

“policiis Sesaxeb”, agreTve “prokuraturis Sesaxeb” saqarTvelos kanonebSi cvlilebebisa da damatebebis Setanis Sesaxeb” warmodgenil proeqtebSi mizanSewonilia gaTvaliswinebul iqnes, rom policiis, prokuraturis muSakis gardacvalebis, agreTve Sromisuunarobis SemTxvevaSi Sesabamisi kompensaciis miRebis ufleba agreTve SeunarCundeT Sromisuunaro, maT kmayofaze myof meuRleebs, mSoblebsa da srulwlovan Svilebs;

“saqarTvelos yofili umaRlesi politikuri Tanamdebobis pirebis ojaxis wevrTa socialuri dacvis garantiebis Sesaxeb” saqarTvelos kanonSi cvlilebTa Setanis Taobaze”
saqarTvelos kanonis proeqtis Sesaxeb

“saqarTvelos yofili umaRlesi politikuri Tanamdebobis pirebis ojaxis wevrTa socialuri dacvis garantiebis Sesaxeb” saqarTvelos kanonSi cvlilebaTa Setanis Taobaze” saqarTvelos kanonis proeqtis pirveli muxlis pirveli punqtiT gaTvaliswinebul kanonis me-4 muxlSi, sityvis “mSoblebs”, Semdeg daematos sityvebi “agrTve srulwlovan Sromisuunaro Svilebs”, ramdenadac am ukanasknelTac sruli ufleba aqvT Sromisuunaro mSoblebisa da meuRlis msgavsad miiRon Sesabamisi kompensacia.

yvela warmodgenil kanonproeqtTan dakavSirebiT gasaTvaliswinebelia, rom dauSvebelia im SeRavaTebisa Semcireba, romliTac ukve sargebloben Sesabamisi pirebi. aRniSnuli winaaRmdegobaSia rogorc saerTaSoriso aqtebTan, ise saqarTvelos sakonstitucio sasamarTlos 2002 wlis 18 aprilis N1/1/126,129,158 gadawyvetilebasTan. SevecdebiT maqsimlaurad movaxdinoT aRniSnulis gadawyvetilebidan Sesabamisi adgilebis citireba, romelTa gaTvaliswinebac warmodgenil proeqtebSi, aucilebelia.

aRniSnuli gadawyvetileba adgens: “სასამართლო აღნიშნავს, რომ მოსარჩელეთა მოთხოვნები შეეხება მათი იმ კატეგორიის სოციალური უფლებების დაცვას, რაც მართალია, ცალკე არაა გათვალისწინებული საქართველოს კონსტიტუციით, მაგრამ თავისთავად გამომდინარეობენ მისი პრინციპებიდან. საქართველოს კონსტიტუციის 39-ე მუხლის ძალით, ,,საქართველოს კონსტიტუცია არ უარყოფს ადამიანისა და მოქალაქის სხვა საყოველთაოდ აღიარებულ უფლებებს, თავისუფლებებსა და გარანტიებს, რომლებიც აქ არ არის მოხსენიებული, მაგრამ თავისთავად გამომდინარეობენ კონსტიტუციის პრინციპებიდან.” ამ პრინციპების ერთ-ერთი მთავარი გამოხატულება, როგორც ეს ჩანს კონსტიტუციის პრეამბულიდან, ისაა, რომ საქართველოს მოქალაქეთა ,,... ურყევი ნებაა დაამკვიდრონ დემოკრატიული საზოგადოებრივი წესწყობილება, ეკონომიკური თავისუფლება, სოციალური და სამართლებრივი სახელმწიფო, უზრუნველყონ ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებული უფლებანი და თავისუფლებანი”. კონსტიტუციის მე-7 მუხლის თანახმად ასევე ,,სახელმწიფო ცნობს და იცავს ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებულ უფლებებსა და თავისუფლებებს, როგორც წარუვალ და უზენაეს ადამიანურ ღირებულებებს. ხელისუფლების განხორციელებისას ხალხი და სახელმწიფო შეზღუდული არიან ამ უფლებებითა და თავსუფლებებით, როგორც უშუალოდ მოქმედი სამართლით”.

მოსარჩელეთა უფლებების საერთაშორისო-სამართლებრივ და საზოგადო მნიშვნელობაზე მეტყველებს ,,ადამიანის უფლებათა საყოველთაო დეკლარციის” 22-ე

მუხლი, რომლის თანახმადაც ,,ყოველ ადამიანს, როგორც საზოგადოების წევრს აქვს სოციალური უზრუნველყოფის, ღირსების შენარჩუნების და პიროვნების თავისუფალი განვითარების უფლება, უფლება ეკონომიკურ, სოციალურ და კულტურულ სფეროებში ეროვნული ძალისხმევის, საერთაშორისო თანამშრომლობის მეოხებით და, ყოველი სახელმწიფოს სტრუქტურისა და რესურსების შესატყვისად." ამ დეკლარაციის 25-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად კი: ,,ყოველ ადამიანს უფლება აქვს იყოს ისეთ ცხოვრებისეულ დონეზე, რომელიც გულისხმობს საკვების, ტანისამოსის, საცხოვრისის, სამედიცინო მოვლისა და სოციალური მომსახურების უზრუნველყოფას, რაც აუცილებელია თვით მისი და მისი ოჯახის ჯანმრთელობისა და დოვლათისათვის, ადამიანს აქვს უფლება უზრუნველყოფილი იყოს უმუშევრობის, ავადმყოფობის, ინვალიდობის, სიბერეში დაუძლურების თუ, მისგან დამოუკიდებლად არსებობისათვის სხვა საშუალებების დკარგვის შემთხვევაში." როგორც ეს დკლარაციის პრეამბულიდან ჩანს, ხალხები და სახელმწიფოები უნდა ესწრაფოდნენ მისი დებულებების თანდათანობით შესრულებას ეროვნული თუ საერთაშორისო ღონისძიებების მეშვეობით.

,,ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული უფლებების შესახებ საერთაშორისო პაქტის" მე-2 მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით: ,,ამ პაქტის მონაწილე თითოეული სახელმწიფო კისრულობს ვალდებულებას ინდივიდუალური წესით და საერთაშორისო დახმარებისა და თანამშრომლობის, კერძოდ, ეკონომიკურ და ტექნიკურ დარგებში საერთაშორისო დახმარებისა და თანამშრომლობის წესით, არსებული რესურსების მაქსიმალურ ფარგლებში მიიღოს ზომები, რათა თანდათან უზრუნველყოს ამ პაქტით აღიარებული უფლებების სრული განხორციელება ყველა მართებული საშუალებით, მათ შორის, კერძოდ, საკანონმდებლო ღონისძიებათა მიღებით".

საქართველოს კონსტიტუციის პრინციპებიდან და დასახელებული საერთაშორისო აქტებიდან გამომდინარე, მოსარჩელეთა აღნიშნული სოციალური უფლებები უნდა მივიჩნიოთ კონსტიტუციის 39-ე მუხლის შინაარსით გათვალისწინებულ და სახელმწიფოს მიერ აღიარებულ იმ უფლებებად, რომელთა დაცვის მძლავრი მექანიზმების შესაქმნელად სახელმწიფო ვალდებულია გამოიყენოს მის ხელთ არსებული ყველა მართებული საშუალება.

IV. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლო კოლეგიას მიაჩნია, რომ ის საკანონმდებლო ცვლილებები, რაც მოსარჩელეთა ელექტროენერგიით მომარაგების სფეროში მოხდა, არ შეესაბამება საქართველოს კონსტიტუციის 39-ე მუხლის და დასახელებული საერთაშორისო-სამართლებრივი აქტების (ნორმების) მოთხოვნებს. მათი შინაარსიდან გამომდინარე, ყოველი სახელმწიფო ვალდებულია არსებული რესურსების ფარგლებში მოსახლეობის სოციალური უფლებების დასაცავად მაქსიმალურ ძალისხმევას მიმართავდეს, რათა ამ უფლებათა დაცვის, სულ მცირე, მინიმალურად აუცილებელი დონე მაინც რომ უზრუნველყოს. სხვანაირად, აზრი ეკარგება სახელმწიფოთა საერთაშორისო -სამართლებრივ ვალდებულებებს, რაც გულისხმობს იმას, რომ სახელმწიფოს მოქმედებანი ამ მიმართულებით სტაბილურ, ევოლუციურ ხასიათს უნდა ატარებდეს და დადებითი დინამიკით გამოირჩეოდეს. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში მოსარჩელეთა მიმართ დარღვეულია ეს მოთხოვნები. შეღავათი, რომელიც საკანონმდებლო ცვლილებებამდე ზოგჯერ სრულად ათავისუფლებდა მოსარჩელეებს ელექტროენერგიის საფასურის გადახდისაგან, გონივრულ ზღვარამდე კი არ შემცირებულა, არამედ იმდენად უმნიშვნელო გახდა, რომ მას სიმბოლურად თუ შეიძლება ეწოდოს შეღავათი. საქმეში არსებული მტკიცებულებებიდან, კერძოდ, სს ,,ეი-ი-ეს თელასის" ,,აბონენტების დენმიმღებების საორიენტაციო სიმძლავრისა და ამ სიმძლავრის გამოყენების საანგარიშო საათების ცხრილიდან" ჩანს, რომ ერთი 100 ვატიანი 0,1 კვტ სიმძლავრის ნათურა ყოველდღიური ხუთსაათიანი გამოყენებით თვეში ხარჯავს 15 კვტს, ხოლო 3 კილოვატი სიმძლავრის ელექტროქურა ყოველდღიური ორსაათიანი მოხმარებით ყოველთვიურად ხარჯავს 180 კვტ საათ ელექტროენერგიას. ასეთი სინამდვილის პირობებში მოსარჩელეთათვის კანონით გათვალისწინებული შეღავათები, რაც ფაქტობრივად მარტო ორი-სამი ნათურით სარგებლობას თუ უზრუნველყოფს, ვერ ჩაითვლება ისეთი ხასიათის შეღავათად, რასაც

შეიძლება ეწოდოს გონივრულად დასაშვები მინიმალური სოციალური შეღავათი. გასათვალისწინებელია ის გარემოებაც, რომ დაბალი პენსიის პირობებში ვეტერანებისათვის დაწესებული შეღავათები, მის ერთგვარ კომპენსაციასაც წარმოადგენს.

V. სასამართლო კოლეგია ვერ გაიზიარებს მოპასუხე მხარის წარმომადგენლის ახსნა-განმარტებას სადავო აქტებში შეტანილ ცვლილებებთან დაკავშირებით. მოპასუხემ საამისო მტკიცებულებად მოიტანა საქართველოს ფინანსთა მინისტრის განმარტებითი ბარათი საქართველოს კანონის პროექტზე ,,საქართველოს ზოგიერთ საკანონმდებლო აქტში ცვლილებების შეტანის თაობაზე", რომელიც თან ერთვის საქართველოს პრეზიდენტის 1999 წლის 17 დეკემბრის წერილს საქართველოს პარლამენტისადმი. მინისტრი თავის განმარტებაში მართალია მხარს უჭერს შეღავათების დროებით შენარჩუნებას, მაგრამ ამასთან აღნიშნავს, რომ ,,შეღავათების სისტემა საბაზრო ეკონომიკის პირობებში მთლიანად საჭიროებს გაუქმებას". სოციალური უზრუნველყოფის სისტემისადმი ასეთი დამოკიდებულება სასამართლო კოლეგიას გაუმართლებლად მიაჩნია. საბაზრო ეკონომიკის პირობებში სიკეთეთა სამართლიანი განაწილება სულაც არ გამორიცხავს გარკვეული კატეგორიის მოქალაქეთათვის ისეთი შეღავათების დაწესებას, რაც საზოგადოებრივი სოლიდარობისა და მხარდაჭერის გამოხატულებად შეიძლება ჩაითვალოს. მინისტრის განმარტებით, თუ შემცირდება ელექტროენერგიით მოხმარებასთან დაკავშირებული შეღავათები, ეს დიდ ტვირთად არ დააწვება ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებს, სახელდობრ: ,,აღნიშნული არც ისე დიდი თანხაა და ადგილობრივი ბიუჯეტები მის დაფარვას უმტკივნეულოდ შეძლებენ..." ფინანსთა სამინისტროს ამ განმარტებების ფონზე, ნაკლებად დამაჯერებელი ხდება სადავო ნორმატიულ აქტებში ელექტროენერგიის მოხმარებისას დადგენილი შეღავათების იმ სახით შეცვლა, როგორც ამას დღესა აქვს ადგილი.

სასამართლო კოლეგიას მიაჩნია, რომ სახელმწიფო არამარტო მაშინაა ვალდებული დაიცვას მოქალაქეთა სოციალური უფლებები, როცა ამა თუ იმ მომსახურებას უშუალოდ თვითონ ახორციელებს, არამედ მაშინაც, როდესაც ეს მომსახურება კერძო პირთა ხელშია. ქვეყანაში სოციალური საბაზრო ეკონომიკის ჩამოყალიბების პროცესი, სახელმწიფოს კიდევ უფრო ვალდებულს ხდის დაიცვას მოსარჩელეთა და მათი მსგავსი კატეგორიის მოქალაქეთა ინტერესები.

VI. სასამართლო კოლეგია სამართლიანად მიიჩნევს მოსარჩელეთა პოზიციას იმასთან დაკავშირებით, რომ ,,ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების შესახებ" კანონში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანისას გასათვალისწინებელი იყო ამ კანონის მე-2 მუხლის მე-4 პუნქტის მე-2 წინადადებით დადგენილი მოთხოვნა, რომლის ძალითაც ,,დაუშვებელია ადრე მოქმედი შეღავათების, უპირატესობების, უფლებების, დახმარებების გაუქმება ან გაუარესება, თუ არ იქნა მიღებული სხვა ტოლფასი აქტები". მათი აზრით, არსებულმა საკანონმდებლო ცვლილებებმა კი ვეტერანთა ზოგიერთი უფლების გაუარესება გამოიწვია, რის გამოც დაირღვა კანონის აღნიშნული მოთხოვნა. აღსანიშნავია ის, რომ მოსარჩელეთა ეს პოზიცია გაიზიარა მოპასუხე მხარის წარმომადგენელმაც. მისი აზრით, როცა ლაპარაკია ტოლფას აქტზე, აქ მხედველობაშია ნორმატიული აქტების არა ფორმალური, იურიდიული ძალის თვალსაზრისით თანაფარდობა, არამედ მათი შინაარსობრივი ურთიერთმიმართება. მოსარჩელის აზრით, უფლების დაცვის დაახლოებით მსგავს საკანონმდებლო დანაწესს შეიცავს ,,საჯარო სამსახურის შესახებ" კანონის 37-ე მუხლის მე-4 პუნქტის მე-2 წინადადება, რომელშიც ნათქვამია, რომ ,,საბიუჯეტო ასიგნებათა შემცირება არ შეიძლება იყოს მოსამსახურეთა შრომითი გასამრჯელოს (ხელფასის) და ამ კანონით გათვალისწინებული სხვა გარანტიების დაფინანსების შემცირების საფუძველი". ამასთან დაკავშირებით, სასამართლო კოლეგია აღნიშნავს, რომ მხოლოდ სტაბილური და სამართლიანი კანონმდებლობაა ადამიანის კონსტიტუციით აღიარებული უფლებების დაცვის სერიოზული გარანტი. ნორმატიულმა აქტმა მხოლოდ ასე შეიძლება შეინარჩუნოს სრულად მისთვის დამახასიათებელი ნიშან-თვისებები. აღნიშნულ მოთხოვნათა უგულებელყოფით კი ირღვევა კანონთა სამართლიანობისა და შეუქცევადობის პრინციპები.

“saqarTvelos administraciul samarTaldarRvevaTa kodeqsSi” cvlilebisa da damatebebis Setanis Taobaze” saqarTvelos kanonis proeqtis Sesaxeb

mizanSewonilia, ar moxdes saqarTvelos administraciul samarTaldarRvevaTa kodeqsis 178^3 muxlis gauqmeba, romelic gansazRvravs Sesabamis administraciul pasuxismgeblobas SezRuduli SesaZleblobis mqone pirTaTvis eleqtroenergiiT uzrunvelyofis pirobebis darRvevis SemTxvevaSi. miT ufro, rom aRniSnuli cvlilebis Sesaxeb, Tanadrtul ganmartebiT baraTSi miTiTebac ki ar aris. migvaCnia, rom aRniSnuli saWiroebs Sesabamis dasabuTebas.

administraciul samarTaldarRvevaTa kodeqsis warmodgenil proeqtSi aucilebelia moxdes cvlilebis warmodgena, “saxelmwifo pensiis Sesaxeb” proeqtis me-11 muxlis pirveli punqtis “g” qvepunqtidan gamomdinare, romlis Tanaxmadac, saagentos ufleba-movaleobas Seadgens sapensio sferoSi administraciul samarTaldarRvevaTa gamovlena da maTze reagireba kanoniT dadgenil SemTxvevebSi da wesiT.

aseve auareseben Sesabamis pirTa mdgomareobas “sajaro samsaxuris Sesaxeb” saqarTvelos kanonSi cvlilebis Setanis Taobaze” kanonis proeqtiT warmodgenili cvlilebebi, ramdenadac uqmdeba pensiis odenobis gazrda sajaro samsaxurSi welTa namsaxurobis mixedviT, rac rogorc ukve aRvniSneT ewinaaRmdegeba rogorc Sesabamis saerTaSoriso aqtebs, ise zemoaRniSnul sakonstitucio sasamarTlos gadawyvetilebebs.